

ADALETİ SAVUNANLAR DERNEĞİ

SAYI: 2017/4

06 NİSAN 2017

KONU: 6191 Sayılı Kanunun Ek Madde 32 Uygulaması

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI DEVLET PERSONEL BAŞKANLIĞINA

ANKARA

28 Şubat Sürecinde Türk Silahlı Kuvvetlerinden YAŞ kararları ile re'sen emekli edilen personel hakkında 10.03.2011 Tarihli ve 6191 Sayılı Kanunun 10'ncu maddesi ile 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa eklenen geçici madde 32 ile düzenleme yapılmış olup;

Söz konusu düzenlemeye göre, Milli Savunma Bakanlığınca müracaatı kabul edilen re'sen emekli personel:

1. Aynı neşetli emsali subay (general olanlar hariç) veya astsubayın (subay olanlar hariç) **tamamı emekli olanlar**;
2. Aynı neşetli emsali subay (general olanlar hariç) veya astsubayın (subay olanlar hariç) **tamamı emekli olmayanlar**:
 - a- Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle emeklilik asgari bekleme süresini doldurmamış olanlar,
 - b- Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle emeklilik asgari bekleme süresini dolduranlardan araştırmacı olarak atanmasını isteyenler,
 - c- Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle emeklilik asgari bekleme süresini dolduranlardan kendi isteği ile emekliliğini isteyenler, olmak üzere iki ana statüye ve belirtilen üç alt statüye ayrılmışlardır. Aynı neşetli emsali **tamamı emekli olanlar**, bu emsallerinin rütbe ve kıdemi üzerinden emekli olmuşlardır. Aynı neşetli emsali subay (general olanlar hariç) veya astsubayın (subay olanlar hariç) **tamamı emekli olmayanlar**:
 - a- Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle **emeklilik asgari bekleme süresini doldurmamış olanlar** araştırmacı olarak atanmışlardır.
 - b- Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle emeklilik asgari bekleme süresini doldurmuş, ancak aynı neşetli emsallerinin tamamı emekli olmayanlardan araştırmacı olarak atanmasını isteyenler araştırmacı olarak atanmışlardır.
 - c- Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle **emeklilik asgari bekleme süresini doldurmuş olup da, emekliliğini isteyenler**, aynı neşetli emsallerinin rütbe ve kıdemi esas alınarak aynı özlük hakları ile emekliliğe sevk edilmişlerdir.

Araştırmacı olarak atanan personelin emeklilik hükümleri ise:

"Bu kişilerden statüsüne göre aynı neşetli emsali subay (general olanlar hariç) veya astsubayın (subay olanlar hariç) **tamamı emekli olanların** kendilerine, bunlardan vefat etmiş olanların hak sahiplerine, statüsüne göre aynı neşetli **en son emekli olan emsali** subay (general olanlar hariç) veya astsubayın

(subay olanlar hariç) emekli olduğu tarihteki sınıf, rütbe ve kıdemi üzerinden, (...) emekliye ayrılacakları belirtilmiştir.

Ancak uygulamada aşağıdaki aksaklıklar ortaya çıkmıştır:

1. Yasada öngörülen **“aynı neşetli emsallerinin tamamı emekli olanlar”** ve **“en son emekli olan emsali”** kriterleri dikkate alınmadığı için, araştırmacı personelin emsallerinin tamamı emekli olmadığı ve kendi isteği de olmadığı halde, **bir kısım emsalinin** kadrosuzluktan emekli olduğu gerekçe gösterilerek re’sen emeklilik işlemine tabi tutulmaları sonucu ihtilaf ortaya çıkmış ve konu yargıya intikal etmiştir.

10.03.2011 tarihli ve 6191 sayılı Kanunun 10. Maddesi ile 926 sayılı TSK Personel Kanununa eklenen **Geçici Madde 32’ nin 3. fıkrasının (b) bendinde statü ve özlük haklarından bahsedilirken, (c) ve (d) bendlerinde ise statü ve özlük hakları yanında emekliliği, açıkça personelin tercihinin bırakmaktadır.**

Uygulamada yasal kriterler yerine, **Devlet Personel Başkanlığının 3 nolu tebliği(d) maddesi doğrultusunda** Milli Savunma Bakanlığının (ilgili Kuvvet Komutanlıklarından temin edilen) İdareye gönderdiği **bilgilendirme formları** esas alınarak kadrosuzluktan emeklilik işlemleri tesis edilmektedir. **Devlet Personel Başkanlığının tebliği yasaya aykırıdır ve Milli Savunma Bakanlığının İdareye gönderdiği bilgilendirme formlarına göre oluşturulmuştur. Ayrıca Tebliğin (b) ve (d) maddesi de kendi arasında çelişmektedir.**

Tebliğinin A.1-b maddesindeki araştırmacı personelin "aylık ve diğer mali haklar haricinde 657 sayılı DMK’una tabi olacağı" hükmü ile A.1-d maddesindeki "Zorunlu emeklilik tarihinin MSB’liğinden (ilgili Kuv. K.lıklarından) daha önce temin edilen formlarda belirtilen tarih olacağı" ifadeleri birbiriyle çelişkilidir. Çünkü emeklilik hakkı 657 Sayılı DMK’nun Kısım IV, Madde 187 de "Sosyal Haklar ve Yardımlar" başlığı altında yer almaktadır. Yani araştırmacılar aylık ve diğer mali haklar yönünden 926 sayılı kanun kapsamındaki emsali subay ve astsubaya; aylık ve mali haklar dışındaki hususlarda ise(657 Sayılı DMK’nun Kısım IV, Madde 187 de "Sosyal Haklar ve Yardımlar" başlığı) 657 sayılı DMK’una tabi olacağı hüküm altına alınmıştır.

Milli Savunma Bakanlığınca 6191 Sayılı Kanun çerçevesinde haksız uygulamayla görevinden uzaklaştırıldığı tespit ve tescil edilen TSK personelinden, aynı kanunla ihdas edilen Genel İdari Hizmetlerden Araştırmacı(6191) kadrosuna atananlar, 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu’na tabi olarak çalışmaktadırlar. Bu personele rütbeleri ve geriye dönük hakları geri verilmemiştir. Yasada, emeklilik, personelin tercihinin bırakılmasına rağmen ve emekli olanlara emsalinin tamamı ve en son emekliye ayrılan emsalinin özlük hakları esas alınarak emeklilikle ilgili özlük haklarının tesisi gerekirken, idarece hiçbir araştırma yapılmadan 2011 yılında TSK ilgili Kuvvet komutanlıklarınca kurumlara gönderilen **bilgilendirme formlarına göre hukuksuz işlem tesis edildiği gibi özlük haklarından faydalanmada da haksızlık yapılmaktadır.**

Emeklilik işlemlerinde subaylar için 2011 Yılında düzenlenen ilgili bilgilendirme formlarında belirlenen tarihler esas alınmaktadır. Bilgilendirme Formlarında Harp Okulu’ndan mezuniyet tarihine göre General olamayan bir subayın emeklilik tarihi(mezuniyet-emeklilik, 30 Ağustos itibarıyla) misal olarak; 1982-2013, 1983-2014, 1984-2015, 1985-2016 dır. Ancak bu tarihlerin önceden belirlenmesi mümkün değildir. Çünkü, 1985 yılında mezun olan Teğmen’in, 2016 yılında kadrosuzluktan Kd. Alb. olarak emekli edilebilmesi için Y.A.Ş. kararı gerekmektedir. Y.A.Ş. kararı ile bazı Albayların görev süreleri uzatılabilmektedir. Nitekim 28 Temmuz 2016da YAŞ kararı ile 1985, 1986 ve 1987 devrelerinin Albaylıkta bekleme süreleri 2 yıl uzatılmıştır. Dolayısıyla halen tebliğ doğrultusunda yapılacak emeklilik işlemlerinde eşitlik sağlanması mümkün olmayacaktır. Çünkü daha önceki YAŞ Kararlarında da süresi uzatılan personel bulunmakta dolayısıyla emsallerinin tamamı emekli olmuş olma kriteri dahi sağlanmamaktadır.

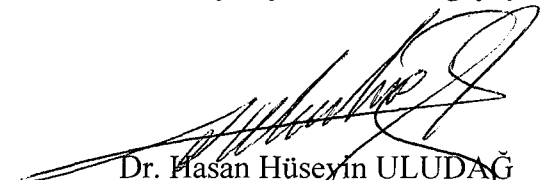
Araştırmacı (6191) kadrosuna atananların aylık ve diğer mali haklar haricinde 926 Sayılı TSK Personel Kanunu ile bir bağlantıları yoktur(DPB 3 Nolu Tebliğ). Dolayısıyla bu kişilere 5434 Sayılı Emekli Sandığı Kanunu'nun ilgili hükümleri(Madde 40) uygulanabilir.

Haksız uygulamayla görevinden uzaklaştırıldığı tespit ve tescil edilen YAŞ mağdurlarına rütbeleri geri verilmemiştir. Bu mağdur personele hala Y.A.Ş.'da kadrosuzluktan emekli edilen Albaylar için isim isim alınan YAŞ kararları, Astsubaylar için ise 926 Sayılı TSK Personel Kanunu ile bağlantılı olarak 5434 Sayılı Emekli Sandığı Kanunu'nun Madde 40daki yaş haddi(55) uygulanmaya çalışılarak emeklilik işlemi tesis edilmeye çalışılmaktadır.

Dolayısıyla rütbeleri ve geriye dönük hakları geri verilmemiş olan ve kanunla ihdas edilen 657 Sayılı DMK'na tabi idari kadrolara araştırmacı olarak atanan personelin kanunla belirlenmiş olan aylık ve mali haklar dışındaki yine kanunla belirlenmiş olan(657 DMK) sosyal haklardan emeklilik hakkı 5434 sayılı kanunun 40ncı maddesine birinci fıkra hükümlerine göre tesis edilmelidir.

2. Kendi isteği ile emeklilik isteyenler veya bir kısım emsali emekli olması sebebiyle re'sen emeklilik işlemi uygulananlara ise, emeklilik belgelerinde yasanın tayin ettiği **“aynı neşetli subay/astsubay rütbe ve kıdemi”** statüsü belirtilmeyerek, araştırmacı şeklinde bir statü belirtildiği, bu durumun kişinin statüsünü tanımlamadığı, kişilerin bireysel mücadelesi sonucu bu statünün emeklilik evrakına yansıtıldığı, ancak bu durumun farkında olmayanların statüsünün emeklilik evrakına yansımadağı, böylece sonradan konunun farkına varan ve öğrenenlerin düzeltme girişimleri ile karmaşa oluştuğu görülmektedir.
3. Genel uygulamada, ilgili kurumların subaylarda aynı neşetli emsallerine yapılan kadrosuzluk tazminatının emeklilik aylığına yansıtılmadağı, kişilerin bireysel uğraşları sonucu düzeltmenin yapıldığı; farkında olmayanların eksik ödeme sonucu mağdur edildikleri tespit edilmiştir.

Yukarıda arz ve izah edilen aksaklıkların ve yol açtığı mağduriyetlerin giderilmesi, uygulama birliğinin sağlanması, Başkanlığınızca yayımlanan 3 Nolu Tebliğdeki(18 Ocak 2013) çelişkinin giderilerek, yasaya aykırı emeklilik işlemlerinin sonlandırılması, ayrıca yukarıda bahsedilen uygulamada karşılaşılan eksik ve yanlışlıkların da önlenmesi amacıyla yeni bir tebliğ yayınlanması hususunda bilgi ve gereğini saygılarımla arz ederim.

Dr. Hasan Hüseyin ULUDAĞ
Adaleti Savunalar Derneği(ASDER)
Genel Başkan Yardımcısı
Ankara Şube başkanı

Adres :

Ankara Şube : Meşrutiyet Cad. meşrutiyet Apt. No:42/11 Çankaya/ANKARA

Tel: 05052265505

Merkez : Aksaray Mah. Namık Kemal Cad.No.1 (İski Köşesi) 34096 Fatih/İSTANBUL

Tel & Faks: 0090 212 526 11 31